

VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICA

podľa vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 456/2012 Z. z. o CREPČ a CREUČ
a podľa metodických pokynov o odporúčaní CREPČ

1. Definícia kategórie (príl. č. 1 vyhlášky)

ACA *Vysokoškolské učebnice vydané v zahraničných vydavateľstvách*

ACB *Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách*

- vysokoškolské učebnice, atlasy pre vysoké školy (nezaradujú sa sem skriptá, učebnice, atlasy a mapy pre základné a stredné školy),
- podávajú systematický, výkladovo usporiadaný prehľad poznatkov z niektorej vednej disciplíny alebo zo spoločenskej praxe,
- pred vydaním sú posudzované najmenej dvoma odborníkmi, ktorých mená sú uvedené v publikáciách; ak recenzenti nie sú uvedení v publikáciách vydaných v zahraničných vydavateľstvách, autor preukazuje recenzné konanie, okrem publikácií vydaných vydavateľstvom, ktoré je v zozname podľa § 108a ods. 8 zákona,
- majú rozsah aspoň 3 AH, príslušné vydavateľské údaje a ISBN,
- ak majú tieto práce rozsah menší ako 3 AH, zaradia sa do kategórie GII.

2. Charakteristika vybraných pojmov (príl. č. 4 vyhlášky)

Vysokoškolská učebnica – sleduje didaktické ciele a je didaktickým nástrojom vysokoškolského vzdelávania, má vzdelávaciu intenciu. Vzťahuje sa na štandardnú prácu v rámci určitého študijného programu a jej obsah je usporiadaný sylabám, kurikulu a obsahu príslušného predmetu. Prezентuje systematizovaný súbor a výklad poznatkov k jednému vedeckému problému, téme, k odboru alebo oblasti vysokoškolského odborného vzdelávania, základné pojmy i zložité a rozporuplné aspekty témy.

Informačná hodnota vysokoškolských učebníc je v sumariizácii podstatných, overených a spoľahlivých poznatkov, sprostredkovaní vývinových tendencií v danej oblasti a v uvedení študenta i do sporných, ešte nie celkom ujasnených tendencií, predkladaní nových smerov vo vývoji danej disciplíny.

Vysokoškolská učebnica musí prejsť oficiálnym publikačným procesom, spĺňať kritériá všeobecne zverejnenej publikácie (verejne publikovaný dokument) a disponovať všetkými potrebnými náležitostami formálnej a vydavateľskej úpravy podľa platných štandardov.

Vysokoškolská učebnica musí byť recenzovaná najmenej dvoma v nej jednoznačne uvedenými recenzentmi.

3. Registrácia vysokoškolskej učebnice (§5 vyhlášky)

Na registráciu výstupu publikačnej činnosti autor predkladá pri vysokoškolských učebniciach aj dokumentáciu o recenznom konaní, ak nie sú uvedení recenzenti vo vysokoškolskej učebnici vydané v zahraničnom vydavateľstve. Dokumentáciu o recenznom konaní autor nepredkladá, ak je vysokoškolská učebnica vydaná v zahraničnom vydavateľstve vedeckej literatúry, ktoré uskutočňuje recenzné konanie a je uvedené v zozname podľa § 108a ods. 8 zákona o VŠ (zoznam je pravidelne aktualizovaný na www.crepc.sk).

Ak sú na titulnom liste vysokoškolských učebníc uvedení viacerí autori a jednotlivé časti (najmä kapitoly, štúdie)

- a) nemajú vyznačených autorov, zapisujú sa údaje pre publikáciu ako celok v príslušnej kategórii evidencie,
- b) majú vyznačených autorov, namiesto údajov ako o celku sa zapisujú len údaje pre jednotlivé kapitoly, prípadne štúdie v príslušnej kategórii evidencie.

4. Odporúčania a Metodické pokyny CREPČ

Ak je na ktoromkoľvek mieste v publikácii (napr. líce alebo rub titulného listu, úvod, obsah, atď.) uvedený autorizovaný rozpis kapitol, je povinné v zmysle Vyhlášky publikáciu rozpísať na časti a zaevidovať ich ako samostatné časti publikácie. Rozpisovať je povinné autorizované kapitoly vedeckých monografií a odborných knižných publikácií vrátane vysokoškolských učebníc, skrípt a učebných textov. Rozpis na kapitoly sa v rámci jednej publikácie realizuje jednotne. V zásade sa rozpis vykonáva podľa hlavných kapitol publikácie.

Zostavovateľské práce v kategórii FAI je možné evidovať len v prípade, ak má publikácia aspoň troch autorov, ktorí nie sú zároveň aj zostavovateľmi publikácie. Ak je jeden z autorov zároveň aj zostavovateľom vykazujúcim si záznam v kategórii EPC FAI, počet autorov musí byť aspoň štyri.

Pri vysokoškolských učebniciach (na rozdiel od učebníc pre ZŠ, SŠ a pod.) je potrebné zohľadňovať, že ide o vedeckú publikáciu (napr. pri jej štruktúre, názve resp. názve kapitol, formulovaní otázok a úloh atď.), takže musí mať vedecký charakter, t. j. mala by obsahovať v primeranej miere aj pomocný vedecký aparát (resumé, registre, tabuľky a pod.). Cvičenia sa vo VŠ učebnici uvádzať neodporúčajú.

Odporúča sa, aby aspoň jeden z autorov bol tvorcom syláb príslušného predmetu (najlepšie garant študijného programu, príp. garant predmetu).

V Prešove 03. 03. 2020

Spracoval: Ing. Peter Haľko